

SAKARYA
ÜNİVERSİTESİ
T Ü R K M E R

ANALİZ: KERKÜK VALİLİK SEÇİMİ VE BÖLGEDEKİ TÜRKMENLER

Emir YILMAZ

Mayıs 2026

SAKARYA
ÜNİVERSİTESİ
T Ü R K M E R

Danışman
Prof. Dr. Köksal ŞAHİN

Katkıda Bulunanlar
Ziřan DEMİRKAN
Gülsüm Sena KOCA

Bu yayının tüm hakları Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi'ne aittir. İzin olmaksızın yayının tümünün veya bir kısmının elektronik veya mekanik (fotokopi, kayıt ve bilgi depolama vd.) yollarla basımı, yayımı, çoğaltılması veya dağıtımı yapılamaz. Kaynak göstermek suretiyle alıntı yapılabilir.

© 2026 TÜRKMER

KERKÜK VALİLİK SEÇİMİ VE BÖLGEDEKİ TÜRKMENLER

Emir YILMAZ¹

1. Kerkük Valilik Seçimi ve Statü

16 Nisan 2026'da gerçekleştirilen Kerkük Valilik Seçimleri'ni Irak Türkmen Cephesi (İTC) Genel Başkanı Mehmet Seman Ağa kazandı. Böylece yaklaşık 100 yıllık bir aradan sonra Kerkük'te tekrar bir Türk, valilik koltuğuna oturdu. 2024'te yapılan Al-Rashid Anlaşması'na göre Kerkük'te valiler, başlıca etnik toplulukların kota hakkına göre 16 aylık bir süre için Kerkük İl Meclisinde yapılan oylamayla seçilmektedir. Bu kapsamda, birinci dönemde Kürdistan Yurtseverler Birliği (KYB) partisinden Rebwar Taha, Ağustos 2024'ten Nisan 2026'ya kadar vali olarak görev yapmıştır. Rebwar Taha'dan sonra 16 Nisan 2026'da yapılan seçimde 16 oyun 12'sini alan Mehmet Seman Ağa, Kerkük'ün yeni valisi oldu. Seçime Kürdistan Demokratik Partisi (KDP) il meclisi vekilleri katılmadı. Al-Rashid Anlaşması uyarınca, bu 16 aylık Türkmen döneminin tamamlanmasının ardından valilik makamının Araplara devredilmesi öngörülmektedir.

2. Mehmet Seman Ağa Kimdir?

1982 Kerkük doğumlu olan Mehmet Seman Ağa, 1999 yılından bu yana Irak Türklerinin oluşturduğu birçok sivil toplum kuruluşunda görevler üstlenmiştir. Üniversite eğitimi için geldiği Türkiye'de Gazi Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünden 2004 yılında mezun olarak "Türkolog" unvanını almıştır. Daha sonra Kerkük Üniversitesi Fen Fakültesi Bilgisayar Yazılımı Bölümünü de bitirmiştir. 13 Nisan 2025'ten bu yana İTC Genel Başkanıdır.

3. Kerkük'te Türkmenlerin Toplumsal ve Siyasi Görünümü

Kerkük'ün güncel nüfusu, 2025 Irak nüfus verilerine göre yaklaşık 2.034.627'dir. Türkmenlerin sayısı literatüre bakıldığında 500.000 civarındadır. Türkmenleri Kerkük'te temsil eden başlıca siyasal platform, tüm Türkmen partilerinin birleşmesiyle oluşturulan Birleşik Irak Türkmenleri Cephesidir (BİTC). 2025 yılında yapılan Irak genel seçimlerinde de BİTC 2 milletvekili çıkarmayı başarmıştır. Türkmenlerin Kerkük dışında en yoğun yaşadığı kentler Musul, Selahattin, Erbil ve Süleymaniye'dir.

¹ Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi, emiryilmaz54@icloud.com

4. Irak'taki Türkmenlerin Genel Görünümü

Irak'ta Türkmen nüfusunu 2,5-3,5 milyon arasında gösteren kaynaklar bulunmaktadır. Kerkük, en kalabalık Türkmen nüfusa ev sahipliği yapan şehirdir. Özellikle Soğuk Savaş Dönemi'ndeki katı Baas Rejimi'nin Türkmenlere yönelik asimilasyon politikası ile 1990 Körfez Savaşı sonrasında Saddam Hüseyin rejiminin baskılarının jeopolitik manada olumsuz etkileri olmuştur. Bu baskılar neticesinde, Turgut Özal dönemi ve devamında bölgedeki nüfusun Türkiye'ye göçe zorlanması Türkmen nüfusunda belirgin bir azalmayı beraberinde getirmiştir. Her ne kadar ülkede 1950'den günümüze oluşturulan nüfus istatistikleri güvenilir ve bilimsel olma noktasında sorunlu olsa da bu verilerden hareketle 1950'de nüfusun %15'ine tekabül eden Türkmen nüfusunun 2024'te yapılan son nüfus sayımına bakıldığında Irak nüfusunun ancak %7'sini oluşturduğu görülmektedir. Benzer şekilde, bölgedeki PKK terör örgütü ve onlara sempatiyle bakan bazı Kürt siyasal hareketlerinin baskıları bu azalma sürecine ivme kazandırmıştır. 2015 sonrasında IŞİD'in bölgede sağladığı geçici egemenlik, Türk nüfusunun daha da azalmasına yol açan diğer bir kritik gelişme olarak gösterilebilir. Türkmenler tarih boyunca Irak'ta eğitim seviyesi yüksek ve nitelikli insan kaynağı yaratan başlıca topluluk olmuştur. Ülkenin bütünlüğü ve gelişmesi noktasında en uyumlu etnik grup olarak ön plana çıkmaktadır.

Sonuç ve Öngörüler

Irak'ta serbest ve dürüst demokratik seçimlerin yapılması ve sürdürülebilmesi, özellikle iç barışın devamı açısından kritik bir öneme sahiptir. Bu noktada, "Yeni İpekyolu" olarak adlandırılan "Kuşak ve Yol Girişimi", Irak ve Türkiye'nin müttefiklik ilişkilerini pekiştirecek en büyük stratejik hamlelerden biri olarak ön plana çıkmaktadır. Bölgenin en yüksek eğitim seviyesine sahip ve nitelikli insan kaynağını oluşturan Türkmenler, bu projede Türkiye ile Irak arasında sadece siyasi değil, ekonomik ve kültürel bir "köprü" vazifesi görme potansiyeline sahiptirler. Türkiye ile dil ve kültür birliği olan Türkmen nüfusun, bu ticari koridorda aktif rol almasının, her iki ülkenin kalkınmasına katkı sunacağı düşünülmektedir. İstikrar ve barış ortamı ile siyasal katılma imkânları arttıkça, bölgeden göç etmiş olan nitelikli Türkmen nüfusun da geri döneceği ve ülkenin modernleşme sürecinde belirleyici bir unsur hâline geleceği öngörülmektedir. Dolayısıyla seçimlerin demokratik bir şekilde sürdürülebilmesi hem bu projelerin güvenliği hem de Irak'ın iç barışı için en büyük güvencelerden biri olarak ön plana çıkmaktadır. Son olarak, Türkmenlerin Irak içindeki görünürlüğü ve etkisini arttırmak için Kürtler ve Araplardaki gibi diplomatik manada yanlarında olan bölgesel aktörlere ihtiyaç duyduklarına değinmek gerekir. Bu noktada Türkiye'nin Türkmen merkezli diplomatik hamlelerinin sürdürülebilirliği büyük önem taşımaktadır.

Yararlanılan Kaynaklar

- AA (Anadolu Ajansı). (2018, Mayıs, 11), İraqi Turkmen, Arabs cry foul over Kirkuk poll glitches <https://www.aa.com.tr/en/middle-east/iraqi-turkmen-arabs-cry-foul-over-kirkuk-pollglitches/1142321>
- AA (Anadolu Ajansı). (2023, Ağustos, 31), Türkmenler, Irak'ta yapılacak yerel seçimlere tek listeyle katılıyor. <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/turkmenler-irakta-yapilacak-yerel-secimlere-teklisyle-katiliyor/2979710>
- Accessnow (2023, Ocak, 13), Elections in Iraq – what will happen to the biometric data of voters? <https://www.accessnow.org/faq-elections-in-iraq-what-will-happen-to-the-biometric-data-ofvoters-2/>
- Duman, B. (2026, 18 Nisan). *Konjonktürel rasyonalizmin sonucu: Kerkük'te Türkmen vali*. Anadolu Ajansı. <https://www.aa.com.tr/tr/analiz/konjonkturel-rasyonalizmin-sonucu-kerkuk-te-turkmen-vali/3910311>
- Durukan, N. (2026, 17 Nisan). *Türkmenler Kerkük'te 102 yıl sonra valilik koltuğuna oturmaya hazırlanıyor*. T24. <https://t24.com.tr/dunya/turkmenler-kerkukte-102-yil-sonra-valilik-koltuguna-oturmaya-hazirlaniyor.1314832>
- Durukhan, N. (2026, 17 Nisan). *Kerkük'e Türkmen vali adımı: KYB Cumhurbaşkanlığı karşılığında taviz verdi; Sünni Araplar ve Türkmenler dönüşümlü valilik yapacak iddiası*. T24. <https://t24.com.tr/dunya/kerkuke-turkmen-vali-adimi-kyb-cumhurbaşkanligi-karsiliginda-taviz-verdi-sunni-araplar-ve-turkmenler-donusumlu-valilik-yapacak-iddiasi.1314613>
- Erfani, A. (2025, 13 Nisan). *Mehmet Seman Ağaoğlu ITC Genel Başkanı seçildi*. Türkmeneli TV. <https://www.turkmenelitv.com/yazilar/mehmet-seman-agaoglu-itc-genel-baskani-secildi>
- Gazete Oksijen. (2026, 16 Nisan). *Kerkük Valiliği yaklaşık 100 yıl sonra yeniden Türkmenlere geçti*. <https://gazeteoksijen.com/dunya/kerkuk-valiligi-yaklasik-100-yil-sonra-yeniden-turkmenlere-gecti-272552>
- Güngör, F. (2014). Ortadoğu denkleminde Irak Türkmenleri ve geleceği. *Uluslararası Sosyal ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1(2)
- İlke TV. (2026, 16 Nisan). *Valilik Kürtlerden Türkmenlere geçiyor: Kerkük'te güç dengesi yeniden mi kuruluyor?* <https://ilketv.com.tr/valilik-kurtlerden-turkmenlere-geciyor-kerkukte-guc-dengesi-yeniden-mi-kuruluyor/>
- Karaalp, H., & Ghareeb, A. M. (2026, 16 Nisan). *Irak'ın Kerkük vilayeti valiliği görevine, Irak Türkmen Cephesi Başkanı Muhammed Seman Ağa seçildi*. Anadolu Ajansı. <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/irak-in-kerkuk-vilayeti-valiligi-gorevине-irak-turkmen-cephesi-baskani-muhammed-seman-aga-secildi/3908484>
- Kerküklü, A. (2025, 24 Şubat). *Irak'ta nüfus sayımı sonuçları açıklandı: 46 milyon 118 bin kişi*. Türkmeneli TV. <https://turkmenelitv.com/yazilar/irakta-nufus-sayimi-sonuclari-aciklandi-46-milyon-118-bin-kisi>

NTV. (2026, 17 Nisan). *Kerkük'te 100 yıl sonra Türkmen vali dönemi.*
<https://www.ntv.com.tr/dunya/kerkukte-100-yil-sonra-turkmen-vali-donemi-1720421>

Rûdaw. (2026, 15 Nisan). *KDP: Kerkük İl Meclisi toplantısına katılmayacağız.*
<https://www.rudaw.net/turkish/kurdistan/150420266>

Yılmaz, E., & Turhan, M. Ç. (2024). *2023 Irak yerel seçimleri ve Irak Türkleri.* SAÜ TÜRKMER Raporu.